

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi vakuutusyhtiölain  
muuttamisesta**

**ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vakuutusyhtiölakia siten, että se sopeutetaan rahoitusalan direktiivien muuttamisesta toiminnan vakauden valvonnan tehostamiseksi annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin.

Vakuutusyhtiölakiin ehdotetaan lisättäväksi direktiivin mukainen merkittävää sidonnaisuutta koskeva määritelmä. Direktiivissä tarkoitettu merkittävä sidonnaisuus voi syntyä yhden tai useamman luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön ja jonkin yhteisön tai muun oikeushenkilön välille sekä 20 prosentin omistuksen että siihen rinnastettavan määräämisvallan kautta. Vakuutusyhtiölle ei annettaisi toimilupaa, jos merkittävän sidonnaisuuden arvioidaan olennaisesti vaikeuttavan sosiaali- ja terveysministeriön suorittamaa yhtiön valvontaa.

Lisäksi lakiin ehdotetaan otettavaksi nimellinen vaatimus siitä, että suomalaisen

vakuutusyhtiön pääkonttorin on sijaittava Suomessa.

Vakuutusyhtiön tilintarkastajalle asetettaisiin velvollisuus ilmoittaa sosiaali- ja terveysministeriölle sellaisista seikoista ja päätöksistä, jotka tilintarkastaja on saanut tietoonsa tehtävänsä suorittaessaan ja jotka esimerkiksi saattavat vaarantaa vakuutusyhtiön toiminnan jatkumisen.

Lisäksi laajennettaisiin niiden viranomaisten piiriä, joille sosiaali- ja terveysministeriö saa luovuttaa vakuutusyhtiötä koskevia luotamuksellisia tietoja. Vakuutusyhtiön oikeutta terveydentilaa koskevien tietojen luovuttamiseen syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi rajoitetaan.

Esitys liittyy erikseen annettavaan hallituksen esitykseen laiksi vakuutusyhdistyslain muuttamisesta.

Lain olisi tultava voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

## YLEISPERUSTELUT

## 1. Nykytila

## 1.1. Lainsäädäntö

Vakuutusyhtiölaissa (1062/79) säännellään kotimaisten vakuutusyhtiöiden perustamista, toimintaa ja toiminnan lopettamista. Suomalainen vakuutusyhtiö voi olla yhtiömuodoltaan joko vakuutusosakeyhtiö tai keskinäinen vakuutusyhtiö. Vakuutusyhtiölain mukaan sekä keskinäisen vakuutusyhtiön että vakuutusosakeyhtiön osalta sovelletaan toissijaisesti osakeyhtiölakia (734/78) ja osakeyhtiölain voimaansaattamista annettua lakia (735/78).

Vakuutusyhtiölaissa on säännöksiä vakuutusyhtiön perustamisesta, toimiluvasta, osakkuudesta, johdosta ja hallinnosta, tilintarkastuksesta ja tilinpäätöksestä, vakuutusyhtiöltä vaadittavasta vakavaraisuudesta, henkivakuutuksesta, vakuutusyhtiöiden valvonnasta sekä vakuutusyhtiön selvitystilasta, purkamisesta, sulautumisesta ja vakuutuskannan luovuttamisesta.

Ainoastaan vakuutusyhtiö voi vakuutusyhtiölain mukaan harjoittaa vakuutusliikettä Suomessa, jollei muualla laissa toisin säädetä. Tässä tarkoitettuja muita lakeja ovat muun muassa ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annettu laki (398/95) sekä vakuutusyhdistyslaki (1250/87).

Vakuutusyhtiölain mukaan vakuutusyhtiöiden valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle. Valvontaa varten vakuutusyhtiön on toimitettava ministeriölle yhtiön taloudellista asemaa koskevia tietoja ja selvityksiä. Ministeriöllä on myös oikeus tarkastaa vakuutusyhtiön ja sen sivuyhtiön liikettä ja muuta toimintaa. Jos ministeriö havaitsee, ettei vakuutusyhtiö noudata lakia, vakuutusyhtiölain nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka hyvää vakuutustapaa, ministeriö voi antaa yhtiölle huomautuksen, kehottaa yhtiötä korjaamaan asia määrääjässä tai kieltää yhtiötä jatkamasta ministeriön virheellisenä pitämää menettelyä. Tarvittaessa ministeriö voi myös kieltää yhtiötä antamasta uusia vakuutuksia tai peruuttaa yhtiön toimiluvan.

## 1.2. Rahoitusalan yrityksiä koskevien direktiivien muuttamisesta toiminnan vakauden valvonnan tehostamiseksi annettu direktiivi

*Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 95/26/EY, luottolaitosalan direktiivien 77/780/EY ja 89/646/EY, vahinkovakuutusalan direktiivien 73/239/EY ja 92/49/EY, henkivakuutusalan direktiivien 79/267/EY ja 92/96/EY, sijoituspalveluyritysten alan direktiivin 93/22/EY sekä arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten (yhteissijoitusyritysten) alan direktiivin 85/611/EY muuttamisesta toiminnan vakauden valvonnan tehostamiseksi (jäljempänä direktiivi).*

Direktiivin tavoitteena on vahvistaa luottolaitosten, vakuutuslaitosten ja sijoituspalveluyritysten, jäljempänä rahoitusalan yritykset, valvontaviranomaisten toimivaltuuksia ja lisätä mahdollisuuksia viranomaisten väliseen yhteistoimintaan.

Direktiivin 2 artikla 1 kohta sisältää määritelmän läheisestä sidoksesta, josta jäljempänä käytetään nimitystä merkittävä sidonnaisuus. Sillä tarkoitetaan tilannetta, jossa vähintään kaksi yhteisöä tai luonnollista henkilöä ovat suoraan tai välillisesti toisiinsa sidoksissa siten, että yhteisö tai luonnollinen henkilö omistaa vähintään 20 prosenttia yhteisön pääomasta tai äänivallasta. Merkittävä sidonnaisuus on kysymyksessä myös, kun yhteisö on toiseen yhteisöön konsernisuhteessa tai kun vastaava määräämisvalta on olemassa minkä tahansa luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön ja yrityksen välillä.

Artikla sisältää säännökset merkittävien sidonnaisuuksien mahdollisesti aiheuttamien valvontaongelmien ehkäisemisestä. Artiklan mukaan toimilupaa ei saa antaa, jos rahoitusalan yrityksen tehokas valvonta estyisi yritystä koskeva merkittävän sidonnaisuuden vuoksi. Toimilupahakemus on evättävä myös, jos rahoitusalan yritykseen merkittävässä sidonnaisuudessa olevaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovelletavan EU:n ulkopuolisen valtion (kolmannen

maan) lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset estävät viranomaisia hoitamasta tehokkaasti valvontaan liittyviä tehtäviään. Näiden edellytysten on täyttyttävä myös rahoitusalan yrityksen toiminnan aikana.

Direktiivin 3 artiklan mukaan rahoitusalan yrityksen hallinnollisen keskustoimipaikan ja sääntömääräisen kotipaikan on sijaittava samassa valtiossa. Näin pyritään varmistamaan valvontaviranomaisen mahdollisuudet tehokkaaseen valvontaan sekä myös yhteydenpitoon yrityksen päätöksentekoaikojen kanssa.

Direktiivin 4 artiklassa laajennetaan niiden viranomaisten piiriä, joiden kanssa rahoitusalan yrityksiä valvovat viranomaiset voivat vaihtaa luottamuksellisten tietoja. Tällaisia ovat muun muassa viranomaiset, jotka valvovat selvitystila- ja konkurssimenettelyjä, vastaavat lakisääteisten tilintarkastajien hyväksymisestä ja näiden valvonnasta, tutkivat yhtiöoikeuden rikkomuksia tai jotka valvovat maksujärjestelmiä.

Direktiivin 5 artiklan mukaan rahoitusalan yrityksen tilintarkastajan on oma-aloitteisesti ilmoitettava valvontaviranomaiselle, jos hän tehtäväänsä suorittaessaan havaitsee tarkastettavassa yrityksessä sellaisia seikkoja tai päätöksiä, jotka saattavat esimerkiksi johtaa olennaiseen säännösten vastaiseen tilanteeseen, toiminnan jatkumisen vaarantumiseen tai tilinpäätöksen vahvistamatta jättämiseen.

Direktiivin mukainen sääntely on saatettava voimaan viimeistään 18 päivänä heinäkuuta 1996.

## **2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset**

### **2.1. Tavoitteet**

Esityksen tavoitteena on vakuutusyhtiölain sopeuttaminen direktiiviin.

### **2.2. Keskeiset ehdotukset**

Vakuutusyhtiölain 1 lukuun ehdotetaan lisättäväksi määritelmä läheisestä sidoksesta. Direktiivin tarkoituksena on antaa viranomaisille mahdollisuuksia puuttua tilanteeseen, jossa merkittävä sidonnaisuus estää tai olennaisesti vaikeuttaa vakuutusyhtiön valvontaa. Direktiivissä merkittävällä sidonnaisuudella tarkoitetaan tilannetta, jossa yhden tai useamman luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön ja jonkin yhteisön tai muun oikeushenkilön välillä on vähintään 20 pro-

sentin omistuksen tai sitä vastaavan määräämisvallan kautta syntynyt sidonnaisuus. Lisäksi 1 lukuun ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan vakuutusyhtiön pääkonttorin on sijaittava Suomessa.

Vakuutusyhtiölain 2 lukuun lisättäväksi ehdotetun pykälän mukaan viranomaisen olisi toimilupaa myöntäessään varmistuttava, etteivät perustettavalla vakuutusyhtiöllä mahdollisesti olevat merkittävät sidonnaisuudet estäisi viranomaisia hoitamasta tehokkaasti valvontaan liittyviä tehtäviä. Toimilupahakemus olisi evättävä myös, jos perustettavana vakuutusyhtiöön merkittävässä sidonnaisuudessa olevaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavan kolmannen maan säännökset taikka niiden täytäntöönpanoon liittyvät vaikeudet estäisivät viranomaisia hoitamasta valvontatehtäväänsä. Vakuutusyhtiön olisi täytettävä tämän pykälän asettamat edellytykset myös toiminnan aikana.

Lain 9 lukuun lisättäisiin säännös, jonka mukaan vakuutusyhtiön tilintarkastajan olisi ilmoitettava sosiaali- ja terveysministeriölle, jos hän suorittaessaan tehtäväänsä vakuutusyhtiössä havaitsee sellaisia vakavia puutteita tai epäkohtia vakuutusyhtiön toiminnassa, joilla voi olla olennaisia merkityksiä yhtiön toiminnan jatkumisen kannalta. Sama koskee vastaavia seikkoja, jotka vakuutusyhtiön tilintarkastaja on saanut tietoonsa suorittaessaan tilintarkastajan tehtävää sellaisessa yhteisössä, jolla on määräämisvalta vakuutusyhtiöön tai johon vakuutusyhtiöllä on määräämisvalta.

Lain 18 lukuun lisättäisiin säännös, jolla laajennettaisiin niiden viranomaisten piiriä, joille sosiaali- ja terveysministeriö voi luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja. Tällaisia olisivat muun muassa viranomaiset, jotka valvovat selvitystila- ja konkurssimenettelyjä, vastaavat lakisääteisten tilintarkastajien hyväksymisestä ja näiden valvonnasta, tutkivat yhtiöoikeuden rikkomuksia tai jotka valvovat maksujärjestelmiä. Vakuutusyhtiön oikeutta terveydentilaa koskevien tietojen luovuttamiseen syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rajoitettaisiin siten, että se voi tapahtua vain vakuutusyhtiöön kohdistuvan petosrikoksen selvittämistä varten.

## **3. Esityksen vaikutukset**

Esityksen tarkoituksena on tehostaa vakuu-

tusyhtiöiden valvontaa. Esityksellä ei ole suoranaisia taloudellisia, organisatorisia eikä henkilöstöön liittyviä vaikutuksia.

#### **4. Asian valmistelu**

##### **4.1. Valmisteluvaiheet ja -aineisto**

Eesitysehdotus on valmisteltu virkatyönä sosiaali- ja terveysministeriössä yhteistyössä Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliiton edustajien kanssa. Valmistelun aikana sosiaali- ja terveysministeriö on ollut yhteydessä valtiovarainministeriöön.

##### **4.2 Lausunnot**

Eesitysehdotuksesta saatiin lausunnot kauppa- ja teollisuusministeriöltä, oikeusministeriöltä, Keskuskauppakamarilta, Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliitolta, Työeläkelaitosten Liitolta, KHT-yhdistykseltä ja HTM-tilintarkastajat ry:ltä. Ehdotuksessa on mahdollisuuksien mukaan otettu huomioon

annetuissa lausunnoissa esitetyt näkökohdat.

#### **5. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja**

##### **5.1. Riippuvuus muista esityksistä**

Hallitus antaa erikseen esityksen vakuutusyhdistyslain muuttamisesta vastaamaan direktiiviä. Esitys valmistellaan sosiaali- ja terveysministeriössä.

Hallitus antaa niin ikään erikseen esityksen direktiivin voimaansaattamisesta muita rahotusalan yrityksiä kuin vakuutusyrityksiä koskevaan lainsäädäntöön. Esitys valmistellaan valtiovarainministeriössä.

##### **5.2. Riippuvuus kansainvälisistä sopimuksista ja velvoitteista**

Esitys annetaan Suomen vakuutusyhtiölainsäädännön sopeuttamiseksi direktiiviin.

## YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

## 1. Lakiehdotuksen perustelut

## 1 luku

## Yleisiä säännöksiä

5 §. Vakuutusyhtiölain 1 lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 §, joka sisältää direktiivin 2 artiklaan perustuvan määritelmän merkittävästä sidonnaisuudesta.

Direktiivin tarkoituksena on antaa toimivaltaiselle viranomaiselle mahdollisuus evätä vakuutusyhtiön toimilupahakemus tai peruuttaa jo annettu toimilupa, jos vakuutusyhtiön ja luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden väliset merkittävät sidonnaisuudet ovat laadultaan sellaisia, että niiden arvioidaan estävän viranomaisia suorittamasta valvontatehtävänsä tehokkaasti.

Merkittävällä sidonnaisuudella tarkoitetaan ensinnäkin omistusta, jonka perusteella omistajalla on olennainen mahdollisuus vaikuttaa vakuutusyhtiön hallintoon ja toimintaan. Pykälässä tarkoitettu merkittävä sidonnaisuus voi syntyä joko pelkän omistusosuuden kautta, jos omistusosuus on vähintään 20 prosenttia yhteisön osakkeista, jäsenosuuksista tai yhtiöosuuksista, tai 20 prosentin äänivallan kautta. Tällainen äänimäärä voi perustua paitsi omistukseen myös jäsenyyteen, yhtiöjärjestykseen, yhtiösopimukseen tai niihin verrattaviin sääntöihin tai muuhun sopimukseen.

Lisäksi merkittävä sidonnaisuus syntyy, jos luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä olisi oikeus nimittää tai erottaa vähintään yksi viidesosa jonkin oikeushenkilön hallituksen tai siihen verrattavan toimielimen jäsenistä taikka sellaisen toimielimen jäsenistä, joilla on tällainen nimittämis- tai erottamisoikeus. Lisäksi edellytettäisiin, että nimittämis- tai erottamisoikeus perustuu omistukseen, jäsenyyteen, yhtiöjärjestykseen, yhtiösopimukseen tai niihin verrattaviin sääntöihin tai muuhun sopimukseen.

Myös vastaavan suuruinen välillinen omistus, äänivalta tai nimittämis- tai erottamisoikeus saisi aikaan merkittävän sidonnaisuuden. Välillisellä omistuksella tarkoitetaan esimerkiksi tilannetta, jossa luonnollisella henkilöllä on yli 50 prosentin määräämisvalta johonkin osakeyhtiöön ja tämä osakeyhtiö omistaa 20 prosenttia vakuutusosakeyhtiön osakkeista. Tällöin luonnollinen henkilö

omistaisi välillisesti 20 prosenttia vakuutusosakeyhtiön osakkeista, ja luonnollisen henkilön ja vakuutusosakeyhtiön välillä olisi siten merkittävä sidonnaisuus.

Lisäksi ehdotetaan, että merkittävä sidonnaisuus muodostuisi, jos luonnollisella henkilöllä olisi yhdessä jonkin hänen lähipiirinsä kuuluvan henkilön kanssa edellä tarkoitettu omistus, äänimäärä taikka nimittämis- tai erottamisoikeus. Yhdessä omistamisella ei pykälässä tarkoiteta yhteisomistusta. Henkilön lähipiiriin kuuluisivat hänen aviopuolisonsa, häneen avioliitonomaisessa suhteessa oleva henkilö, häneen etenevässä tai takenevassa polvessa oleva sukulainen taikka tällaisen henkilön aviopuoliso tai tällaiseen henkilöön avioliitonomaisessa suhteessa oleva henkilö. Henkilön lähipiiriin kuuluisi myös sellainen henkilö, johon ensiksi mainittu on merkittävässä taloudellisessa riippuvuussuhteessa. Tällainen riippuvuussuhde olisi esimerkiksi holhoussuhde ja merkittävä velkasuhde.

6 §. Pykälä perustuu direktiivin 3 artiklaan. Pykälän mukaan vakuutusyhtiön pääkonttorin on sijaittava Suomessa. Pääkonttorina pidettäisiin toimipaikkaa, jossa yhtiön toimitusjohtaja ja hallitus toimivat. Suomalaista vakuutusyhtiötä olisi siis myös aina tosiasiallisesti johdettava Suomesta. Yleensä vakuutusyhtiön pääkonttori sijaitsee samassa kunnassa, jossa yhtiöllä on kotipaikka.

Uuden vakuutusyhtiön toimilupaa koskevissa selvityksissä edellytettäisiin ilmoitettavaksi, mihin Suomen kuntaan vakuutusyhtiön pääkonttori aiotaan sijoittaa. Tällainen vaatimus sisällytettäisiin sosiaali- ja terveysministeriön antamiin määräyksiin.

## 2 luku

## Vakuutusyhtiön perustaminen

5 b §. Lain 2 lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 b §, jonka mukaan vakuutusyhtiölle ei anneta toimilupaa, jos luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön ja vakuutusyhtiön välillä olevan merkittävän sidonnaisuuden arvioidaan olennaisesti vaikeuttavan sosiaali- ja terveysministeriön 14 luvun mukaisen valvonnan suorittamista. Ehdotettu säännös perustuu direktiivin 2 artiklaan.

Toimilupaa ei myöskään annettaisi silloin, kun vakuutusyhtiöön merkittävässä sidonnai-

suudessa olevaan oikeushenkilöön tai luonnolliseen henkilöön sovelletaan kolmannen maan lainsäädäntöä ja kun esimerkiksi toimintasuunnitelmassa annettujen tai muutoin saatujen tietojen perusteella voidaan arvioida, että sanottu lainsäädäntö tai sen täytäntöönpanoon liittyvät seikat olennaisesti vaikeuttavat vakuutusyhtiön valvontaa.

Kysymys siitä, vaikeutuuko valvonta, on ratkaistava tapauksittain. Jos vakuutusyhtiö perustetaan esimerkiksi olemassa olevaan yhtiöryhmään, asiaan saattavat vaikuttaa muun muassa seuraavat seikat: mihin valtion ryhmään kuuluvat muut yhtiöt on perustettu, millaista toimintaa nämä yhtiöt harjoittavat, miten ryhmän rahoitusjärjestelyt on hoidettu, onko ryhmään kuuluvien yhtiöiden välillä poikkeuksellisia sopimusjärjestelyjä ja millainen ryhmän omistusrakenne kokonaisuutena on. Näillä seikoilla on liittymäkohtia niin sanottua laadullista omistajakontrollia koskeviin vakuutusyhtiölain 3 luvun 3—7 §:n säännöksiin. Ryhmän epäselvä rakenne saattaa viitata siihen, ettei omistus muutoinkaan ole vakuutustoiminnan terveen kehityksen mukainen.

Jos kyseessä on jo toimiluvan saanut vakuutusyhtiö, sosiaali- ja terveysministeriö voisi 14 luvun 5 a §:n 1 momentin 6 kohdan perusteella peruuttaa yhtiön toimiluvan, jos merkittävät sidonnaisuudet estävät yhtiön tehokkaan valvonnan. Toimiluvan peruuttaminen edellyttää, että ministeriö voi konkreettisesti osoittaa, että luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön ja vakuutusyhtiön välillä oleva merkittävä sidonnaisuus on vaikeuttanut ministeriön vakuutusyhtiölain 14 luvun mukaisen valvonnan suorittamista. Ennen toimiluvan peruuttamista vakuutusyhtiölle ja muille asianosaisille varattaisiin mahdollisuus tulla kuulluiksi ja ryhtyä tarvittaviin korjaaviin toimenpiteisiin.

## 9 luku

### Tilintarkastus ja erityinen tarkastus

3 a §. Lukuun ehdotettu uusi 3 a § perustuu direktiivin 5 artiklaan.

Pykälän tarkoituksena on, että sosiaali- ja terveysministeriö saisi viipymättä ja suoraan vakuutusyhtiön tilintarkastajalta ilmoituksen, jos tilintarkastaja tehtävässään saa tietoonsa puutteita tai epäkohtia, joilla saattaa olla vakava vaikutus esimerkiksi vakuutusyhtiön

rahoitustilanteeseen tai sen hallintoon tai kirjanpitoon.

Nykyisin vakuutusyhtiön tilintarkastajalla ei ole tällaista ilmoittamisvelvollisuutta. Sen sijaan vakuutusyhtiön itsensä on sosiaali- ja terveysministeriön määräysten mukaan toimitettava ministeriölle tilintarkastajien tilikauden aikana yhtiön toimitusjohtajalle ja hallitukselle luovuttamat raportit ja tarkastusmuistiot välittömästi sen jälkeen, kun tilintarkastajat ovat ne yhtiölle luovuttaneet.

Pykälän 1 momentin mukaan tilintarkastajan olisi ilmoitettava ministeriölle seikoista tai päätöksistä, joiden voidaan katsoa olennaisesti rikkovan toimiluvan antamisen edellytyksiä tai vakuutusyhtiön toiminnan harjoittamista koskevaa lainsäädäntöä taikka vaarantavan vakuutusyhtiön toiminnan jatkumisen. Annettaessa vakuutusyhtiölle toimilupa edellytetään, että yhtiö harjoittaa vakuutusliikettä lain, hyvän vakuutustavan sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti. Jos tilintarkastaja havaitsee, että vakuutusyhtiö olennaisesti poikkeaa näistä vaatimuksista esimerkiksi jakamalla laittomasti varojaan, ottamalla vakuutustoimintaan kuulumattomia riskejä tai harjoittamalla siltä kiellettyä liiketoimintaa on tilintarkastajan ehdotuksen mukaan ilmoitettava asiasta sosiaali- ja terveysministeriölle.

Niin ikään tilintarkastajan olisi ilmoitettava seikoista tai päätöksistä, jotka tilintarkastuskertomuksessa johtavat muistutuksen tai tilinpäätöksen vahvistamatta jättämistä koskevan lausuman esittämiseen.

Edellä tarkoitetuista muistutuksista säädetään tarkemmin tilintarkastuslain (936/94) 19 §:ssä.

Pykälän 2 momentin mukaan ilmoittamisvelvollisuus koski myös niitä tapauksia, joissa tilintarkastaja saa tietoonsa edellä tarkoitettuja seikkoja ja päätöksiä suorittaessaan tehtävänsä yrityksessä, jolla on määräämisvalta vakuutusyhtiöön tai johon vakuutusyhtiöllä on määräämisvalta.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin siitä, ettei vilpittömässä mielessä toiminut tilintarkastaja joudu korvausvastuuseen pykälässä tarkoitettun ilmoittamisvelvollisuuden noudattamisesta, vaikka siitä aiheutuisi taloudellista vahinkoa. Toisaalta jos tilintarkastaja jättää ilmoittamatta ministeriölle 1 momentissa mainituista seikoista tai päätöksistä, ja siitä aiheutuu vahinkoa osakkeenomistajille, vakuutuksenottajille tai vakuutetuille, laiminlyönnistä saattaa seurata tilintarkastajalle

vakuutusyhtiölain 17 luvussa säädetty vahingonkorvausvelvollisuus.

Tilintarkastuslain 37 §:n 2 momentista muun muassa johtuu, että vakuutusyhtiön tilintarkastaja voi muissakin kuin ehdotetussa 3 a §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa antaa sosiaali- ja terveysministeriölle tietoja esimerkiksi vakuutusyhtiön vakavaraisuustilanteesta.

Vakuutuksenottajien ja vakuutettujen suojan kannalta tilintarkastajan tehtävää ja ehdotettua ilmoittamisvelvollisuutta on pidettävä tärkeänä. Tilintarkastajan erottamista pelkästään sen vuoksi, että hän on noudattanut laissa säädettyä ilmoittamisvelvollisuutta, voidaan pitää hyvän vakuutustavan vastaisena menettelynä. Muun muassa tästä syystä sosiaali- ja terveysministeriön olisi valvontaviranomaisena selvitettävä asiaa, jos tilintarkastaja erotetaan tehtävästään. Ministeriö voi ryhtyä vakuutusyhtiötä kohtaan 14 luvun 5 §:ssä tarkoitettuihin valvontatoimenpiteisiin, jos se toteaa yhtiön käyttäneen hyvän vakuutustavan vastaisia menettelytapoja.

## 18 luku

### Erinäisiä säännöksiä

6 §. Pykälässä säädetään vakuutuslainsuudesta ja oikeudesta luovuttaa sen piiriin kuuluvia tietoja. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan direktiivin 4 artiklan periaatteita. Ehdotuksessa laajennettaisiin niiden viranomaisten piiriä, jotka voivat saada vakuutusyhtiötä koskevia luottamuksellisia tietoja.

Pykälän 2 momentin luetteloon lisättäisiin viranomaiset, jotka valvovat vakuutusyhtiön selvitystila- tai konkurssimenettelyyn osallisina olevia toimielimiä (7 kohta), vastaavat rahoituslaitosten tilintarkastajien valvonnasta (8 kohta), toimivat vakuutusyhtiöiden laillisuusvalvontaa suorittavina riippumattomina vakuutusmatemaatikkoina tai heitä valvovina

viranomaisina (9 kohta), valvovat yhtiöikeyden noudattamista (10 kohta) tai toimivat rahapoliittisina viranomaisina (11 kohta). Tässä tarkoitettuina viranomaisina ovat Suomessa lähinnä konkurssiasiamies (7 kohta) ja tilintarkastuslaissa mainitut tilintarkastuslautakunnat (8 kohta).

Voimassa olevaan lakiin verrattuna vakuutusyhtiön oikeutta terveydentilaa koskevien tietojen luovuttamiseen syyttäjän- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen selvittämistä varten on 3 momentissa rajoitettu siten, että luovutus voi tapahtua ainoastaan yhteen tai useampaan vakuutusyhtiöön kohdistuvan petosrikoksen selvittämistä ja syytteenpanoa varten. Tällä rajoituksella on otettu huomioon hallitusmuodon perusoikeusuudistus. Muutoin momentin säännökset vastaavat nykyistä 2 momenttia.

Pykälän 4 ja 5 momentti vastaavat sisällöltään nykyistä 3 ja 4 momenttia. Pykälän 5 momenttiin on selvyiden vuoksi lisätty maininta siitä, että sosiaali- ja terveysministeriö saa käyttää muiden ETA-valtioiden valvontaviranomaisilta saamia tietoja vain 4 momentissa mainittujen tehtävien suorittamiseen ja niihin tarkoituksiin, joita varten nämä viranomaiset ovat antaneet suostumuksensa.

## 2. Voimaantulo

Direktiivin 6 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on saatettava direktiivin edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 18 päivänä heinäkuuta 1996. Direktiivin voimaansaattamisesta on välittömästi ilmoitettava komissiolle. Tämän vuoksi ehdotetaan, että laki vakuutusyhtiölain muuttamisesta tulee voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:



## Laki

### vakuutusyhtiölain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* 28 päivänä joulukuuta 1979 annetun vakuutusyhtiölain (1062/79) 18 luvun 6 §:n 2—4 momentti, sellaisina kuin ne ovat 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetussa laissa (389/95), sekä

*lisätään* 1 lukuun uusi 5 ja 6 §, 2 lukuun uusi 5 b §, 9 lukuun uusi 3 a § ja 18 luvun 6 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetussa laissa, uusi 5 momentti seuraavasti:

#### 1 luku

##### Yleisiä säännöksiä

##### 5 §

Tässä laissa *merkittävällä sidonnaisuudella* tarkoitetaan sidossuhdetta, joka syntyy, kun:

1) luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö suoraan tai välillisesti omistaa vähintään 20 prosenttia jonkin yhteisön osakkeista, jäsenosuuksista tai yhtiöosuuksista;

2) luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä on suoraan tai välillisesti vähintään 20 prosenttia jonkin yhteisön osakkeiden, jäsenosuuksien tai yhtiöosuuksien tuottamasta äänimäärästä ja tämä äänimäärä perustuu omistukseen, jäsenyyteen, yhtiöjärjestykseen, yhtiösopimukseen tai niihin verrattaviin sääntöihin taikka muuhun sopimukseen; tai

3) luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä on suoraan tai välillisesti oikeus nimittää tai erottaa vähintään yksi viidesosa jonkin oikeushenkilön hallituksen tai siihen verrattavan toimielimen jäsenistä taikka sellaisen toimielimen jäsenistä, jolla on tämä oikeus, ja nimittämisen tai erottamisoikeus perustuu samoihin seikkoihin kuin 2 kohdassa tarkoitettu äänimäärä.

Jos luonnollisella henkilöllä on 1 momentissa tarkoitettu omistus, äänimäärä taikka nimittäminen tai erottamisoikeus yhdessä aviopuolisonsa tai häneen avioliitonomaisessa suhteessa olevan henkilön kanssa, häneen etenevässä tai takenevassa polvessa olevan sukulaisen taikka tällaisen henkilön aviopuolison tai tällaiseen henkilöön avioliitonomaisessa suhteessa olevan henkilön kanssa taikka häneen muutoin merkittävässä taloudellisessa riippuvuussuhteessa olevan henkilön kanssa, on myös luonnollisen henkilön, häneen edellä tässä momentissa tarkoitettussa

suhteessa olevan henkilön ja 1 momentissa tarkoitetun yhteisön tai muun oikeushenkilön välillä merkittävä sidonnaisuus.

##### 6 §

Vakuutusyhtiön pääkonttorin on sijaittava Suomessa.

#### 2 luku

##### Vakuutusyhtiön perustaminen

##### 5 b §

Toimilupaa ei anneta, jos:

1) luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön ja vakuutusyhtiön välillä olevan merkittävän sidonnaisuuden arvioidaan olennaisesti vaikeuttavan sosiaali- ja terveysministeriön 14 luvun mukaisen valvonnan suorittamista; tai

2) perustettavaan vakuutusyhtiöön merkittävässä sidonnaisuudessa olevaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavan sellaisen valtion, joka ei kuulu Euroopan talousalueeseen, lainsäädännön tai sen täytäntöönpanoon liittyvien seikkojen arvioidaan olennaisesti vaikeuttavan 1 kohdassa tarkoitetun valvonnan suorittamista.

#### 9 luku

##### Tilintarkastus ja erityinen tarkastus

##### 3 a §

Vakuutusyhtiön tilintarkastajan on viipymättä ilmoitettava sosiaali- ja terveysministeriölle vakuutusyhtiötä koskevista seikoista ja päätöksistä, jotka hän on saanut tietoonsa tehtävänsä suorittaessaan ja joiden voidaan katsoa:



1) olennaisesti rikkovan toimiluvan antamisen edellytyksiä tai vakuutusyhtiön toiminnan harjoittamista koskevaa lainsäädäntöä;

2) vaarantavan vakuutusyhtiön toiminnan jatkumisen; tai

3) johtavan tilintarkastuskertomuksessa muistutuksen tai tilinpäätöksen vahvistamista koskevan kielteisen lausunnon esittämiseen.

Vakuutusyhtiön tilintarkastaja on myös velvollinen ilmoittamaan sosiaali- ja terveysministeriölle 1 momentissa tarkoitetuista seikoista ja päätöksistä, jotka hän saa tietoonsa suorittaessaan tehtäväänsä yhteisössä, jolla on kirjanpitolain 22 b §:ssä tarkoitettu määräamisvalta siihen vakuutusyhtiöön, jossa hän toimii tilintarkastajana tai johon mainitulla vakuutusyhtiöllä on edellä tarkoitettu määräamisvalta.

Vilpittömässä mielessä toimineelle tilintarkastajalle ei aiheudu vastuuta tämän pykälän mukaisista toimenpiteistä mahdollisesti aiheutuneesta taloudellisesta vahingosta.

## 18 luku

### Erinäisiä säännöksiä

#### 6 §

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, sosiaali- ja terveysministeriöllä on oikeus luovuttaa vakuutussalaisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

1) Suomen syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi;

2) rahoitustarkastukselle ja muulle rahoitusmarkkinoita valvovalle Suomen viranomaiselle;

3) muualla laissa edellä mainittujen tietojen saantiin oikeutetulle Suomen viranomaiselle;

4) muun ETA-valtion vakuutus- tai rahoitustoimintaa tai rahoitusmarkkinoita valvovalle viranomaiselle tai, jos annettavat tiedot asianomaisessa valtiossa kuuluvat tässä pykälässä tarkoitettun salassapitovelvollisuuden piiriin, muun kuin ETA-valtion vakuutustoimintaa valvovalle viranomaiselle;

5) vakuutusyhtiön tai vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin kuuluvan luotto- tai rahoituslaitoksen tilintarkastajalle;

6) Suomen tai muun ETA-valtion viranomaiselle, jonka tehtävänä on osallistua vakuutusyhtiön selvitystila- tai konkurssi-

menettelyyn taikka muuhun vastaavaan menettelyyn;

7) Suomen tai muun ETA-valtion viranomaiselle, joka on vastuussa vakuutusyhtiön selvitystila- tai konkurssimenettelyyn taikka muuhun vastaavaan menettelyyn osallisina olevien toimielinten valvonnasta;

8) Suomen tai muun ETA-valtion viranomaiselle, joka on vastuussa vakuutusyhtiöiden, luottolaitosten, sijoituspalveluyritysten tai muiden rahoituslaitosten lakisääteisiä tilintarkastuksia suorittavien henkilöiden valvonnasta;

9) ETA-valtion riippumattomille vakuutusmatemaatikoille, jotka suorittavat vakuutusyhtiöiden laillisuusvalvontaa, ja näiden vakuutusmatemaatikoiden valvonnasta vastuussa olevalle toimielimelle;

10) ETA-valtion viranomaiselle tai toimielimelle, joka on lain mukaan vastuussa yhtiöoikeuden noudattamisen seurannasta ja rikkomusten tutkimisesta; ja

11) Suomen tai muun ETA-valtion keskuspankille ja rahapoliittisena viranomaisena samanlaisen tehtävän omaavalle muulle toimielimelle sekä muulle maksujärjestelmien valvonnasta vastuussa olevalle viranomaiselle.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, vakuutusyhtiöllä on oikeus luovuttaa vakuutussalaisuuden piiriin kuuluvia tietoja Suomen syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi sekä 2 momentin 2—6 kohdassa tarkoitetuille viranomaisille tai toimielimille. Terveystilaan liittyviä tietoja saa kuitenkin luovuttaa vain syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle vakuutusyhtiöön kohdistuvan petosrikoksen selvittämistä ja syytteeseen panoa varten.

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, sosiaali- ja terveysministeriö voi käyttää tämän pykälän mukaisen vakuutussalaisuuden piiriin kuuluvia tietoja vain:

1) tarkistaakseen, että vakuutustoiminnan aloittamisen edellytykset on täytetty;

2) vakuutusyhtiöiden toiminnan, erityisesti vakuutusteknisen vastuuvelan, toimintatapojen, hallinto- ja kirjanpitoimenettelyjen sekä sisäisen tarkastustoiminnan valvontaan;

3) pakotteiden asettamiseen; sekä

4) ministeriön päätöksistä tehtyihin valituksiin vastaamiseen.

Sosiaali- ja terveysministeriö ei saa luovuttaa muiden ETA-valtioiden viranomaisilta taikka muussa ETA-valtiossa suoritettussa tarkastuksessa saatuja tietoja edelleen, ellei

tiedon antanut viranomainen tai sen valtion vakuutustarkastuksesta vastaava viranomainen, jossa tarkastus on suoritettu, ole antanut siihen nimenomaista suostumusta. Näitä tietoja voidaan käyttää ainoastaan 4 momentissa mainittujen tehtävien suorittamiseen tai niihin tarkoituksiin, joita varten viranomaiset ovat antaneet suostumuksensa.

---

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1996.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä oleva toimilupahakemus on täydennettävä tämän lain vaatimusten mukaiseksi.

---

Helsingissä 7 päivänä kesäkuuta 1996

**Tasavallan Presidentti**

**MARTTI AHTISAARI**

Sosiaali- ja terveysministeri *Sinikka Mönkäre*

## Laki

### vakuutusyhtiölain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* 28 päivänä joulukuuta 1979 annetun vakuutusyhtiölain (1062/79) 18 luvun 6 §:n 2—4 momentti, sellaisina kuin ne ovat 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetussa laissa (389/95), sekä

*lisätään* 1 lukuun uusi 5 ja 6 §, 2 lukuun uusi 5 b §, 9 lukuun uusi 3 a § ja 18 luvun 6 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetussa laissa, uusi 5 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki*

*Ehdotus*

#### 1 Luku

#### Yleisiä säännöksiä

##### 5 §

Tässä laissa merkittävällä sidonnaisuudella tarkoitetaan sidossuhdetta, joka syntyy, kun:

1) luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö suoraan tai välillisesti omistaa vähintään 20 prosenttia jonkin yhteisön osakkeista, jäsenosuuksista tai yhtiöosuuksista;

2) luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä on suoraan tai välillisesti vähintään 20 prosenttia jonkin yhteisön osakkeiden, jäsenosuuksien tai yhtiöosuuksien tuottamasta äänimäärästä ja tämä äänimäärä perustuu omistukseen, jäsenyyteen, yhtiöjärjestykseen, yhtiösopimukseen tai niihin verrattaviin sääntöihin taikka muuhun sopimukseen; tai

3) luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä on suoraan tai välillisesti oikeus nimittää tai erottaa vähintään yksi viidesosa jonkin oikeushenkilön hallituksen tai siihen verrattavan toimielimen jäsenistä taikka sellaisen toimielimen jäsenistä, jolla on tämä oikeus, ja nimittämis- tai erottamisoikeus perustuu samoihin seikkoihin kuin 2 kohdassa tarkoitettu äänimäärä.

Jos luonnollisella henkilöllä on 1 momentissa tarkoitettu omistus, äänimäärä taikka nimittämis- tai erottamisoikeus yhdessä avio puolisonsa tai häneen avioliitonomaisessa suhteessa olevan henkilön kanssa, häneen etenevässä tai takenevassa polvessa olevan sukulaisen taikka tällaisen henkiön aviopuolison tai tällaiseen henkilöön avioliitonomaisessa suhteessa olevan henkilön kanssa taikka häneen muutoin merkittävässä taloudellisessa riippuvuussuhteessa olevan

## Voimassa oleva laki

## Ehdotus

henkilön kanssa, on myös luonnollisen henkilön, häneen edellä tässä momentissa tarkoitettussa suhteessa olevan henkilön ja 1 momentissa tarkoitetun yhteisön tai muun oikeushenkilön välillä merkittävä sidonnaisuus.

## 6 §

Vakuutusyhtiön pääkonttorin on sijaittava Suomessa.

## 2 Luku

## Vakuutusyhtiön perustaminen

## 5 b §

Toimilupaa ei anneta, jos:

1) luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön ja vakuutusyhtiön välillä olevan merkittävän sidonnaisuuden arvioidaan olennaisesti vaikeuttavan sosiaali- ja terveysministeriön 14 luvun mukaisen valvonnan suorittamista; tai

2) perustettavaan vakuutusyhtiöön merkittävässä sidonnaisuudessa olevaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovelletavan sellaisen valtion, joka ei kuulu Euroopan talousalueeseen, lainsäädännön tai sen täytäntöönpanoon liittyvien seikkojen arvioidaan olennaisesti vaikeuttavan 1 kohdassa tarkoitetun valvonnan suorittamista.

## 9 Luku

## Tilintarkastus ja erityinen tarkastus

## 3 a §

Vakuutusyhtiön tilintarkastajan on viipymättä ilmoitettava sosiaali- ja terveysministeriölle vakuutusyhtiötä koskevista seikoista ja päätöksistä, jotka hän on saanut tietoonsa tehtävänsä suorittaessaan ja joiden voidaan katsoa:

1) olennaisesti rikkovan toimiluvan antamisen edellytyksiä tai vakuutusyhtiön toiminnan harjoittamista koskevaa lainsäädäntöä;

2) vaarantavan vakuutusyhtiön toiminnan jatkumisen; tai

3) johtavan tilintarkastuskertomuksessa muistutuksen tai tilinpäätöksen vahvistamista koskevan kielteisen lausunnon esittämiseen.

## Voimassa oleva laki

## Ehdotus

*Vakuutusyhtiön tilintarkastaja on myös velvollinen ilmoittamaan sosiaali- ja terveysministeriölle 1 momentissa tarkoitetuista seikoista ja päätöksistä, jotka hän saa tietoonsa suorittaessaan tehtävänsä yhteisössä, jolla on kirjanpitolain 22 b §:ssä tarkoitettu määräämisvalta siihen vakuutusyhtiöön, jossa hän toimii tilintarkastajana tai johon mainitulla vakuutusyhtiöllä on edellä tarkoitettu määräämisvalta.*

*Vilpittömässä mielessä toimineelle tilintarkastajalle ei aiheudu vastuuta tämän pykälän mukaisista toimenpiteistä mahdollisesti aiheutuneesta taloudellisesta vahingosta.*

## 18 Luku

## Erinäisiä säännöksiä

## 6 §

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, *vakuutusyhtiöllä ja sosiaali- ja terveysministeriöllä on oikeus luovuttaa vakuutus- salaisuuden piiriin kuuluvia tietoja syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi, rahoitustarkastukselle, muulle rahoitusmarkkinoita valvovalle viranomaiselle, muualla laissa edellä mainittujen tietojen saantiin oikeutetulle viranomaiselle sekä muussa ETA-valtiossa vakuutustarkastuksesta vastaavalle tai rahoitustoimintaa valvovalle viranomaiselle ja viranomaiselle, jonka tehtävänä on osallistua vakuutusyhtiön selvitystila- tai konkurssimenettelyyn sekä, jos annettavat tiedot muussa kuin ETA-valtiossa kuuluvat tässä pykälässä tarkoitettun salassapitovelvollisuuden piiriin, tämän valtion vakuutustoimintaa valvovalle viranomaiselle. Lisäksi vakuutusyhtiöllä ja sosiaali- ja terveysministeriöllä on oikeus luovuttaa vakuutussalaisuuden piiriin kuuluvia tietoja vakuutusyhtiön tai vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin kuuluvan luotto- tai rahoituslaitoksen tilintarkastajalle.*

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, sosiaali- ja terveysministeriöllä on oikeus luovuttaa vakuutussalaisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

1) Suomen syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi;

2) rahoitustarkastukselle ja muulle rahoitusmarkkinoita valvovalle Suomen viranomaiselle;

3) muualla laissa edellä mainittujen tietojen saantiin oikeutetulle Suomen viranomaiselle;

4) muun ETA-valtion vakuutus- tai rahoitustoimintaa tai rahoitusmarkkinoita valvovalle viranomaiselle tai, jos annettavat tiedot asianomaisessa valtiossa kuuluvat tässä pykälässä tarkoitettun salassapitovelvollisuuden piiriin, muun kuin ETA-valtion vakuutustoimintaa valvovalle viranomaiselle;

5) vakuutusyhtiön tai vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin kuuluvan luotto- tai rahoituslaitoksen tilintarkastajalle;

6) Suomen tai muun ETA-valtion viranomaiselle, jonka tehtävänä on osallistua vakuutusyhtiön selvitystila- tai konkurssimenettelyyn taikka muuhun vastaavaan menettelyyn;

7) Suomen tai muun ETA-valtion viranomaiselle, joka on vastuussa vakuutusyhtiön selvitystila- tai konkurssimenettelyyn taikka muuhun vastaavaan menettelyyn osallisina olevien toimielinten valvonnasta;

## Voimassa oleva laki

## Ehdotus

8) Suomen tai muun ETA-valtion viranomaiselle, joka on vastuussa vakuutusyhtiöiden, luottolaitosten, sijoituspalveluyritysten tai muiden rahoituslaitosten lakisääteisiä tilintarkastuksia suorittavien henkilöiden valvonnasta;

9) ETA-valtion riippumattomille vakuutusmatemaatikoille, jotka suorittavat vakuutusyhtiöiden laillisuusvalvontaa, ja näiden vakuutusmatemaatikoiden valvonnasta vastuussa olevalle toimielimelle;

10) ETA-valtion viranomaiselle tai toimielimelle, joka on lain mukaan vastuussa yhtiöoikeuden noudattamisen seurannasta ja rikkomusten tutkimisesta; ja

11) Suomen tai muun ETA-valtion keskuspankille ja rahapoliittisena viranomaisena samanlaisen tehtävän omaavalle muulle toimielimelle sekä muulle maksujärjestelmien valvonnasta vastuussa olevalle viranomaiselle.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, vakuutusyhtiöllä on oikeus luovuttaa vakuutussalaisuuden piiriin kuuluvia tietoja Suomen syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi sekä 2 momentin 2—6 kohdassa tarkoitetuille viranomaisille tai toimielimille. Terveystilaaan liittyviä tietoja saa kuitenkin luovuttaa vain syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle vakuutusyhtiöön kohdistuvan petosrikoksen selvittämistä ja syytteen esittämistä varten.

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, sosiaali- ja terveysministeriö voi käyttää tämän pykälän mukaisen vakuutussalaisuuden piiriin kuuluvia tietoja vain:

1) tarkistaakseen, että vakuutustoiminnan aloittamisen edellytykset on täytetty;

2) vakuutusyhtiöiden toiminnan, erityisesti vakuutusteknisen vastuuvelan, toimintapääoman, hallinto- ja kirjanpitoimenettelyn sekä sisäisen tarkastustoiminnan valvontaan;

3) pakotteiden asettamiseen; sekä

4) ministeriön päätöksistä tehtyihin valituksiin vastaamiseen.

Sosiaali- ja terveysministeriö ei voi luovuttaa muiden ETA-valtioiden viranomaisilta taikka muussa ETA-valtiossa suoritettussa tarkastuksessa saatuja tietoja edelleen, ellei tiedon antanut viranomainen tai sen valtion viranomainen, jossa tarkastus on suoritettu, ole antanut siihen nimenomaista lupaa.

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, sosiaali- ja terveysministeriö voi käyttää tämän pykälän mukaisen vakuutussalaisuuden piiriin kuuluvia tietoja vain:

1) tarkistaakseen, että vakuutustoiminnan aloittamisen edellytykset on täytetty;

2) vakuutusyhtiöiden toiminnan, erityisesti vakuutusteknisen vastuuvelan, toimintapääoman, hallinto- ja kirjanpitoimenettelyn sekä sisäisen tarkastustoiminnan valvontaan;

3) pakotteiden asettamiseen; sekä

4) ministeriön päätöksistä tehtyihin valituksiin vastaamiseen.

Sosiaali- ja terveysministeriö ei saa luovuttaa muiden ETA-valtioiden viranomaisilta taikka muussa ETA-valtiossa suoritettussa tarkastuksessa saatuja tietoja edelleen, ellei tiedon antanut viranomainen tai sen valtion vakuutustarkastuksesta vastaava viranomainen, jossa tarkastus on suoritettu, ole antanut siihen nimenomaista suostumusta. Näitä tie-

*Voimassa oleva laki*

*Ehdotus*

*toja voidaan käyttää ainoastaan 4 momentissa mainittujen tehtävien suorittamiseen tai niihin tarkoituksiin, joita varten viranomaiset ovat antaneet suostumuksensa.*

*Tämä laki tulee voimaan päivänä  
kuuta 1996.*

*Tämän lain voimaan tullessa vireillä oleva  
toimilupahakemus on täydennettävä tämän  
lain vaatimusten mukaiseksi.*



